

Załącznik do Uchwały Nr XXXIII/301/05 Rady Gminy Zgierz z dnia 30 czerwca 2005 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ZGIERZ
NA LATA 2005 - 2009**

WPROWADZENIE

Polityka społeczna jest sferą działalności państwa i samorządu terytorialnego, kształtującą warunki życia ludności i stosunki międzyludzkie.

Głównym celem polityki społecznej jest zapewnienie optymalnych warunków rozwoju jednostek, grup i społeczności lokalnych, poprzez lepsze i szybsze zaspokajanie potrzeb indywidualnych i zbiorowych. Warunkiem skutecznej polityki społecznej jest wykorzystanie w maksymalny sposób zasobów lokalnych, w szczególności instytucji i organizacji pozarządowych. Jest to zastosowanie pewnego katalogu zasad, metod, sposobów postępowania, które zmierzają do osiągnięcia określonych celów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w swoich założeniach ideowych, jako dokument, kształtujący fragment rzeczywistości społecznej, nawiązuje do istoty człowieka, jego potrzeb w kontekście indywidualnym i zbiorowym. Wyznacza podstawowe kierunki działania, określa priorytety i definiuje cele. Stanowi dokument, określający sposoby realizacji zamierzonych celów, wykorzystując posiadane zasoby, własne środki finansowe oraz środki pozyskiwane z Unii Europejskiej. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma służyć neutralizacji przyczyn negatywnych zjawisk społecznych i poprawić poziom życia rodzin, dotkniętych dysfunkcją społeczną.

Dokonując analizy zjawisk i procesów społecznych, zachodzących w zakresie:

1. Sytuacji demograficznej społeczności Gminy,
2. Stanu bezrobocia na terenie Gminy,
3. Pomocy społecznej,
4. Oświaty i wychowania,
5. Gospodarki mieszkaniowej,
6. Profilaktyki i wychowania w trzeźwości,
7. Ochrony zdrowia,

sformułowano cele i określono realizatorów szeroko rozumianej polityki społecznej w Gminie Zgierz.

DIAGNOZA I SPOSOBY ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE ZGIERZ

I. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Gmina Zgierz jest jedną z największych gmin wiejskich w Polsce, zajmuje powierzchnię około 200 km². Geograficzne położenie Gminy w centrum Polski i sąsiedztwo dużej aglomeracji miejskiej może wyznaczać kierunki rozwoju Gminy.

Według danych Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Zgierzu, zameldowanych na pobyt stały w Gminie Zgierz było:

- w 2002 r.	- 10.218 osób.
- w 2003 r.	- 10.333 osoby
- w 2004 r.	- 10.570 osób,
- na dzień 28.02.2005 r.	- 10.604 osoby.

Według danych statystycznych liczba mieszkańców Gminy ciągle wzrasta.

Tabela 1. Ludność Gminy Zgierz (według stanu na dzień 28.02.2005 r.)

Przedział wiekowy	Liczba osób	% w stosunku do ogółu mieszkańców
Wiek przedszkolny <i>0 - 6 lat</i>	606	5,7
Wiek szkolny <i>7 - 18 lat</i>	1580	14,9
Młodzież <i>19 - 25 lat</i>	1118	10,5
Wiek produkcyjny - ogółem, w tym:	5.459	51,5
<i>kobiety</i> <i>25 – 60 lat</i>	2.579	47,2
<i>mężczyźni</i> <i>25 - 65 lat</i>	2.880	52,8
Wiek emerytalny - ogółem <i>(kobiety 60 lat i więcej)</i> <i>(mężczyźni 65 lat i więcej)</i>	1.841	17,4
Ogółem	10.604	100%

Ponad połowę mieszkańców Gminy Zgierz stanowią osoby w wieku aktywności zawodowej. Jedna trzecia ogółu mieszkańców Gminy to dzieci i młodzież do 25 roku życia. Natomiast 17% ogólnej liczby mieszkańców stanowią osoby w wieku emerytalnym.

Taki układ struktury wieku i płci mieszkańców stanowi zadanie dla kształtowania polityki społecznej na terenie Gminy w zakresie zapewnienia aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym oraz młodzieży do 25 roku życia, wchodzącej na rynek pracy.

II. STAN BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY ZGIERZ

1. Analiza struktury bezrobocia na terenie Gminy Zgierz

W okresie transformacji systemowej kraju, na terenie Gminy Zgierz również dokonało się szereg zmian społeczno-gospodarczych. Z Gminy typowo rolniczej, Gmina Zgierz przekształciła się w Gminę rekreacyjno-rolniczą. Według danych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Zgierzu, tylko 961 osób z terenu Gminy Zgierz podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. W tym 262 osoby figurują jako domownicy w gospodarstwie rolnym osoby ubezpieczonej, natomiast 51 osób prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. Zaledwie 9,1% z ogólnej liczby mieszkańców Gminy stanowią rolnicy.

Niekorzystną cechą rolnictwa Gminy jest powierzchnia gospodarstw rolnych. Około 50% indywidualnych gospodarstw rolnych nie przekracza 5 ha przeliczeniowych. Wielkość gospodarstwa uniemożliwia utrzymywanie się rodzin z dochodów, osiąganych z tych gospodarstw. W związku z tym szereg osób prowadzących gospodarstwo rolne, poszukuje dodatkowego źródła dochodu.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgierzu w okresie ostatnich trzech lat, liczba osób zarejestrowanych, jako poszukujących pracy utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Na dzień 31 grudnia każdego roku było zarejestrowanych ogółem:

- w 2002 r. 894 osoby, co stanowi 8,7% ogółu mieszkańców Gminy;
- w 2003 r. 868 osób, co stanowi 8,4% ogółu mieszkańców Gminy,
- w 2004 r. 901 osób, co stanowi 8,5% ogółu mieszkańców Gminy.

Natomiast na dzień 28 lutego 2005 r. zarejestrowanych, jako poszukujących pracy, było już 919 osób, co stanowi 8,7% ogólnej liczby mieszkańców.

Tabela 2. Osoby bezrobotne z terenu Gminy Zgierz, według płci z prawem i bez prawa do zasiłku

Rok	Z prawem do zasiłku			Bez prawa do zasiłku		
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni
2002	185	81	104	709	366	343
2003	181	93	88	687	357	330
2004	195	83	112	706	368	338
Na dzień 28.02.2005 r.	187	87	100	732	366	366

Prawie 80% zarejestrowanych bezrobotnych, nie posiada prawa do zasiłku. W 2005 r. w równym stosunku, 40% kobiet i 40% mężczyzn z ogólnej liczby zarejestrowanych osób nie nabyło uprawnień do pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Warunkiem uzyskania prawa do pobierania zasiłku jest udokumentowanie 12-miesięcznego okresu zatrudnienia. W pierwszych dwóch miesiącach 2005 roku liczba osób bez prawa do zasiłku znacznie wzrosła w stosunku do roku poprzedniego.

Strukturę wiekową osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu, przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Struktura wiekowa osób bezrobotnych (według stanu na dzień 28.02.2005 r.)

Przedziały wiekowe	28.02.2005 r.		
	ogółem	w tym kobiet	w tym mężczyzn
18-24	214	96	118
25-44	443	261	182
45-65	262	96	166
Razem	919	453	466

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierzu, 48%, czyli prawie co druga osoba, znajduje się w przedziale wiekowym o najwyższej aktywności zawodowej. Są to osoby, które nie przekroczyły 44 roku życia. 23% ogółu osób zarejestrowanych, stanowią ludzie młodzi, często wchodzący po raz pierwszy na rynek pracy, absolwenci, nie mogący samodzielnie poradzić sobie w znalezieniu zatrudnienia.

Natomiast 29% ogółu zarejestrowanych osób przekroczyło 45 rok życia. Jest to grupa ludzi, z uwagi na wiek, najczęściej borykająca się ze znalezieniem jakiegokolwiek zatrudnienia. Co uniemożliwia spełnienie wymagań ustawowych w celu uzyskania prawa do pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Tabela 4. Struktura wykształcenia osób bezrobotnych z terenu Gminy Zgierz

Wykształcenie	Liczba zarejestrowanych osób	Kobiety	Mężczyźni
Niepełne podstawowe, podstawowe i gimnazjalne	392	161	231
Zasadnicze zawodowe	261	115	146
Policealne, średnie zawodowe, średnie ogólnokształcące	233	157	76
Wyższe	33	20	13
Ogółem	919	453	466

Prawie 43% osób zarejestrowanych, jako osoby poszukujące pracy, nie posiada żadnego wykształcenia. Dalszych 28% bezrobotnych posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe, a 25%, czyli co czwarta osoba zarejestrowana jako bezrobotna legitymuje się wykształceniem średnim.

Natomiast 4% ogólnej liczby osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy stanowią osoby, posiadające wyższe wykształcenie.

Z analizy poziomu wykształcenia osób bezrobotnych wynika ponadto, iż w grupie kobiet co trzecia posiada średnie wykształcenie. Natomiast w grupie mężczyzn, co piąty legitymuje się wykształceniem średnim.

Tabela 5. Wskaźnik bezrobocia w poszczególnych rejonach Gminy Zgierz

Rejon	Liczba mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych	Wskaźnik bezrobocia w %
Biała	1955	189	9,7
Dąbrówka	1468	131	8,9
Gieczno	1540	98	6,4
Grotniki	1336	108	8,1
Smardzew	2085	157	7,5
Słowik	2227	236	10,6

Aby zanalizować wskaźnik bezrobocia na terenie Gminy Zgierz podzielono Gminę na sześć rejonów, adekwatnych do rejonów opiekuńczych w pomocy społecznej, z główną miejscowością, w której znajduje się punkt pomocy społecznej usytuowany w placówce służby zdrowia.

Pod uwagę wzięto liczbę mieszkańców z danego rejonu i porównano z liczbą osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Zgierz w tym rejonie.

Z analizy wynika, iż najwyższy wskaźnik bezrobocia, w stosunku do liczby mieszkańców, występuje w rejonie Słowika. Jest to rejon rekreacyjny, o niskim poziomie osób pracujących w rolnictwie.

Natomiast najniższy wskaźnik bezrobocia występuje w rejonie Gieczna, czyli w rejonie, który charakteryzuje się najwyższą liczbą gospodarstw rolnych i osób utrzymujących się z dochodów z gospodarstwa rolnego.

Należy podkreślić, iż dane dotyczące bezrobocia nie są kompletne. Występuje zjawisko tzw. „ukrytego bezrobocia” – są to osoby nie zarejestrowane w urzędzie pracy, które pozostają na utrzymaniu zawodowo czynnych pracowników. Drugim elementem jest rozbudowana „szara strefa” na rynku pracy, powodująca duże trudności w pozyskiwaniu legalnego zatrudnienia, a zdecydowanie prostsze jest zatrudnienie nielegalne.

2. Cele strategiczne w zakresie ograniczenia skutków bezrobocia:

1. Uruchomienie szkoleń, dających możliwość nabywania kwalifikacji w celu wyrównywania szans mieszkańców Gminy w pozyskiwaniu zatrudnienia.
2. Uruchomienie szkoleń, dotyczących przekwalifikowania osób bezrobotnych w celu dostosowania do potrzeb rynku pracy.
3. Współpraca z PUP w zakresie pozyskiwania wolnych miejsc pracy i zmniejszania skali bezrobocia.
4. Współpraca z PUP w zakresie finansowania i organizacji staży, robót publicznych i prac interwencyjnych.
5. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla osób długotrwale bezrobotnych i niezaradnych życiowo.
6. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie doradztwa zawodowego i pozyskiwania ofert pracy dla osób bezrobotnych.
7. Prowadzenie zajęć w zakresie aktywizacji społeczno – zawodowej osób poszukujących pracy.

3. Realizatorzy zaangażowani w realizację:

1. Urząd Gminy Zgierz;
2. Powiatowy Urząd Pracy;
3. Gminny Zakład Komunalny;
4. Gminny Ośrodek Kultury;
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

III. POMOC SPOŁECZNA

Jednym z działów polityki społecznej jest pomoc społeczna. Pomoc społeczną w Polsce organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Pomoc społeczna powinna wspierać osoby i rodziny w wysiłkach, zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiać im życie w warunkach, odpowiadających godności człowieka.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży, opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W okresie transformacji systemowej, podejście do pomocy społecznej znacznie zmieniło model ideowy. Z nastawienia opiekuńczego wyrażającego się przejmowaniem odpowiedzialności za podopiecznych, do nastawienia pomocowego, nakierowanego na wykorzystanie aktywności klientów pomocy społecznej. Zobowiązaniu ich do współdziałania w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej, ich problemów i zaspokajaniu niezbędnych potrzeb.

1. Cele pomocy społecznej

- 1) umożliwianie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji oraz zapobieganie ich powstawaniu;
- 2) zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, umożliwianie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka;
- 3) dążenie do usamodzielniania osób i rodzin, ich integracji ze środowiskiem oraz umacnianie rodziny;
- 4) zwalczanie ubóstwa;
- 5) udzielanie osobom i rodzinom wszechstronnej pomocy w rozwiązywaniu trudności bytowych i rodzinnych.

Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej realizowane są przez **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Ośrodek działa na podstawie Statutu uchwalonego przez Radę Gminy Zgierz.

2. Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z/s w Zgierzu

- 1) Rozpoznanie i ustalenie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na terenie Gminy Zgierz.
- 2) Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, przewidzianej w Ustawie o pomocy społecznej.
- 3) Organizowanie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom, wymagającym pomocy w tej formie.
- 4) Sprawienie pogrzebu osób nie posiadających osób zobowiązanych oraz bezdomnych.
- 5) Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie kosztów pobytu kierowanych osób.
- 6) Dożywianie dzieci i innych osób potrzebujących pomocy.
- 7) Praca socjalna na rzecz osób i rodzin z terenu Gminy Zgierz.
- 8) Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi, kościołami, Powiatowym Urzędem Pracy, kuratorami sądowymi, szkołami, służbą zdrowia w celu realizacji zadań.
- 9) Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb Gminy, realizacja programów osłonowych.
- 10) Ustalanie prawa do nabywania świadczeń rodzinnych oraz realizacja świadczeń, określonych w Ustawie o świadczeniach rodzinnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z/s w Zgierzu jest jednostką budżetową Gminy realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.

Na terenie Gminy w okresie ostatnich trzech lat, z powodu ubóstwa prawie jedna piąta mieszkańców Gminy korzystała z różnych form pomocy społecznej.

Tabela 6. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną ogółem w latach 2002 - 2004 (bez względu na rodzaj i źródło finansowania)

	2002 r.		2003 r.		2004 r.	
	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
OGÓŁEM	724	2.145	807	2.158	636	2.095

W latach 2002 - 2004 średnio 20% mieszkańców Gminy Zgierz otrzymało pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, bez względu na rodzaj świadczenia i źródło jego finansowania. Klienci pomocy społecznej to przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, niskiej samoocenie, nastawione roszczeniowo, u których występuje niechęć do dokształcania się, podatne na wpływy otoczenia.

Tabela 7. Powody udzielania pomocy

Powody przyznania pomocy	2002	2003	2004
	Liczba rodzin	Liczba rodzin	Liczba rodzin
Bezdomność	1	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	132	68	82
Niepełnosprawność	173	162	147
Długotrwała choroba	152	169	73
Bezrobocie	249	245	171
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych zwłaszcza w rodzinach:			
- niepełnych	65	26	67
- wielodzietnych	24	34	31
Alkoholizm	76	34	57
Narkomania	2	1	2
Dożywianie uczniów (lp. dzieci)	208	260	224
Usługi opiekuńcze	22	14	14
Kierowanie do domu pomocy społecznej	3	1	10

Jak wynika z tabeli najczęściej pomocy społecznej udziela się z powodu występującego w rodzinie bezrobocia. Brak pracy, a tym samym stałego źródła dochodu, powoduje popadanie osób i rodzin w ubóstwo. Dłuższe pozostawanie bez pracy jest przyczyną wielu innych problemów w rodzinie. Popadanie w nałogi (alkoholizm), długotrwałe choroby, a w konsekwencji w niepełnosprawność, sprawia że rodziny stają się niewydolne życiowo. Nie są w stanie poradzić sobie w trudnej sytuacji życiowej. A to przede wszystkim rodzina, w procesie socjalizacji i wychowania kształtuje postawy dziecka, jego stosunek do otaczającej rzeczywistości społecznej i system wartości.

Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina daje gwarancję dobrego wychowania młodego pokolenia.

Drugą, po bezrobociu, znaczącą przyczyną ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej jest niepełnosprawność i długotrwała choroba. W 2004 r. z powodu niepełnosprawności 23% rodzin korzystało z pomocy finansowej Ośrodka. Długotrwała choroba i niepełnosprawność trwale lub okresowo ogranicza lub uniemożliwia codzienne życie, prowadzi do obniżenia poziomu życia osoby niepełnosprawnej i jej rodziny. Istotą działań na rzecz tej grupy klientów pomocy społecznej jest udzielanie takiego wsparcia, które umożliwi im samodzielną egzystencję, da szansę na zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych, pobudzi aktywność społeczną i poprawi jakość życia.

3. Cele strategiczne w zakresie pomocy społecznej:

- 1) Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego poprzez różnorodne formy pomocy materialnej i niematerialnej;
- 2) Pobudzanie aktywności klientów pomocy społecznej, przeciwdziałanie bierności i wyuczony bezradności;
- 3) Wspieranie rodzin i wzmacnianie poczucia odpowiedzialności rodziców za wychowanie własnych dzieci;
- 4) Powołanie Klubu Integracji Społecznej, prowadzącego do reintegracji zawodowej i społecznej osób, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym;
- 5) Sprzyjanie tworzeniu korzystnych warunków na rzecz uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym i społecznym;
- 6) Ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do obiektów użyteczności publicznej.

4. Realizatorzy zaangażowani w realizację:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 2) Urząd Gminy Zgierz;
- 3) Gminny Ośrodek Kultury;
- 4) Organizacje pozarządowe;
- 5) Powiatowy Urząd Pracy;
- 6) PFRON.

IV. OŚWIATA I WYCHOWANIE

1. Ogólna charakterystyka oświaty w Gminie Zgierz

Gmina Zgierz jest organem prowadzącym 7 szkół podstawowych, 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, 4 gimnazja oraz 1 przedszkole. Łączna liczba uczniów, uczęszczających do tych placówek, w ostatnich trzech latach wyniosła:

- w 2002 r. - 1.340 uczniów;
- w 2003 r. - 1.341 uczniów;
- w 2004 r. - 1.352 uczniów.

Jak wynika z danych statystycznych w ostatnich trzech latach ogólna liczba uczniów w placówkach oświatowych pozostaje na stałym poziomie. Mniej liczne roczniki objęte są opieką przedszkolną i kształceniem podstawowym, natomiast wzrasta liczba uczniów w gimnazjach. Zjawisko realizacji opieki przedszkolnej i obowiązek kształcenia ilustrują poniższe tabele.

Tabela 8. Oddziały przedszkolne i liczba dzieci

Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w :	Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym w roku szkolnym:		
	2002/2003	2003/2004	2004/2005
Białej	23	13	10
Besiekierzu Rudnym	8	11	6
Dąbrówce Wielkiej	16	8	8
Giecznie	18	19	22
Grotnikach	17	21	16
Słowiku	27	25	25
Szczawinie	16	21	26
Ogółem :	125	118	113

Tabela 9. Liczba uczniów w szkołach podstawowych

Wyszczególnienie	Rok szkolny 2002/2003			Rok szkolny 2003/2004			Rok szkolny 2004/2005		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział
SP w Białej	109	6	18,16	103	6	17,16	94	6	15,66
SP w Besiekierzu	67	6	11,16	65	6	10,83	62	6	10,33
SP w Dąbrówce Wielkiej	66	6	11,00	67	6	11,16	60	6	10,00
SP w Giecznie	154	6	25,66	145	6	24,16	146	6	24,33
SP w Grotnikach	151	6	25,11	150	6	25,00	140	6	23,33
SP w Słowiku	126	6	21,00	150	7	21,43	164	7	23,42
SP w Szczawinie	121	6	20,16	118	6	19,66	115	6	19,16
Ogółem :	794	42	18,90	798	43	19,00	781	43	18,16

Tabela 10. Liczba uczniów w gimnazjach

Gimnazjum	Rok szkolny 2002/2003			Rok szkolny 2003/2004			Rok szkolny 2004/2005		
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów na oddział
w Giecznie	148	6	24,83	150	6	25,00	155	6	25,83
w Grotnikach	134	6	22,50	60	3	20,00	62	3	20,66
w Słowiku	0	0	0	80	3	26,66	87	3	29,00
w Szczawinie	139	6	23,16	135	6	22,50	154	6	25,66
Ogółem :	421	18	23,38	425	18	23,61	458	18	25,44

Tabela 11. Odległość zamieszkania uczniów od szkoły

Odległość w km	Liczba uczniów
Od 3 do 5	390
Od 5 do 10	193
Powyżej 10	10
Ogółem :	593

Usytuowanie geograficzne placówek oświatowych na terenie Gminy Zgierz, powoduje, że prawie 44% uczniów dojeżdża do szkoły podstawowej, czy gimnazjum. Dojazd do szkoły wiąże się z wydłużeniem czasu pobytu dzieci w szkole, a tym samym dłuższą nieobecnością poza domem. W związku z tym wskazane jest objęcie programem dożywiania jak największej liczby uczniów, a zwłaszcza tych z rodzin najuboższych i najodleglejszych terenów Gminy.

Dłuższe pozostawanie dzieci w szkole wymaga również zapewnienia im opieki i zorganizowania czasu wolnego w ramach zajęć sportowych, kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych.

Nadmiar wolnego czasu dzieci i młodzieży, brak jego efektywnego wykorzystania, może być przyczyną popadania ich w różnego rodzaju patologie i powstawania problemów wychowawczych. Zróżnicowane doświadczenia środowiskowe dzieci wymagają od nauczycieli indywidualnego traktowania każdego ucznia.

Zachodzące zmiany w życiu społecznym, rozwój gospodarczy i techniczny, wymagają od młodego pokolenia posiadania dużej wiedzy, umiejętności w posługiwaniu się technikami informatycznymi, językami obcymi, a także komunikacji i współdziałania w grupie.

2. Cele strategiczne w zakresie oświaty i wychowania:

1. Kształcenie dzieci i młodzieży na wysokim poziomie;
2. Rozwijanie nowych umiejętności i sprawności fizycznych w ramach zajęć pozalekcyjnych;
3. Zapewnienie wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej;
4. Współpraca kadry nauczycielskiej z rodzicami w procesie wychowania i kształtowania postaw społecznych.

3. Realizatorzy zaangażowani w realizację :

1. Szkoły Podstawowe i Gimnazja;
2. Referat Oświaty, Kultury i Sportu;
3. Urząd Gminy Zgierz

V. GOSPODARKA MIESZKANIOWA

1. Zasoby mieszkaniowe Gminy Zgierz

Na podstawie uchwały nr XX/191/04 Rady Gminy Zgierz z dnia 27 maja 2004 r. został uchwalony „Program gospodarowania zasobami mieszkaniowymi Gminy Zgierz na lata 2004-2008”

Program określa zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem, w tym obejmuje zagadnienia:

1. Określa strukturę lokali, pozostających w zasobach Gminy Zgierz.
2. Analizę potrzeb - plan remontów i modernizacji budynków mieszkalnych, wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Zgierz.
3. Plan sprzedaży lokali w poszczególnych latach.
4. Sposób i zasady zarządzania lokalami.
5. Politykę czynszową zasobami.
6. Źródło finansowania gospodarki mieszkaniowej.

Według stanu na dzień 31.01.2004 r. Gmina Zgierz posiada 76 lokali komunalnych. Prognozuje się utrzymanie następującego stanu ilościowego lokali komunalnych w poszczególnych latach:

2004 r.	- 69
2005 r.	- 65
2006 r.	- 62
2007 r.	- 57
2008 r.	- 55

Z ogólnej liczby lokali komunalnych, wydzielono 23 lokale socjalne, w tym:

- 9 lokali usytuowanych w Dabrówce Strumiany,
- 6 lokali w Besiekierzu Rudnym,
- 3 lokale w Woli Branickiej,
- 5 lokali w Ustroniu .

Mieszkaniowy zasób Gminy nie obejmuje lokali, których własność została wyodrębniona na rzecz osób trzecich.

Ze względu na fakt, że większość budynków komunalnych, znajdujących się w zasobach Gminy Zgierz, wybudowano przed 1945 rokiem, ich stan techniczny jest niedostateczny i wymaga gruntownego remontu.

Program Gminy szczegółowo określa plan remontów i przeznaczonych na ten cel środków finansowych w latach 2004 – 2008.

W celu utrzymania należytego stanu technicznego posiadanych zasobów mieszkaniowych, ustalono działania priorytetowe, mające na celu utrzymanie stanu technicznego posiadanych zasobów mieszkaniowych. Za priorytetowe uznaje się również sprzedaż mieszkań w tych budynkach, w których część mieszkań została już wykupiona. Sprzedaż lokali odbywać się będzie wyłącznie na rzecz najemców i na ich wnioski.

Stosowanie dotychczasowej polityki sprzedaży mieszkań spowoduje znaczne zmniejszenie się zasobu mieszkaniowego Gminy. Mieszkania do zasiedlenia uzyskiwane są wyłącznie z tzw. „ruchu ludności”. Na terenie Gminy nie są prowadzone żadne inwestycje związane z budową obiektów mieszkalnych, w tym z niezbędnymi lokalami socjalnymi. Zmniejszenie liczby lokali komunalnych, przy jednoczesnym braku komunalnego budownictwa mieszkaniowego, może znacznie ograniczyć możliwości zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych dla najuboższych grup społecznych.

2. Cele strategiczne w zakresie gospodarki mieszkaniowej:

1. Utrzymanie należytego stanu technicznego posiadanych zasobów mieszkaniowych Gminy.
2. Sprzedaż lokali mieszkalnych na rzecz najemców i stałych mieszkańców Gminy.
3. Pozyskanie lokali mieszkalnych na lokale socjalne, celem zaspokojenia potrzeb najuboższych grup społecznych.

3. Realizatorzy zaangażowani w realizację:

1. Gminny Zakład Komunalny.
2. Urząd Gminy Zgierz

VI. PROFILAKTYKA I WYCHOWANIE W TRZEŹWOŚCI

Podstawą prawną działań związanych z kształtowaniem polityki społecznej na terenie Gminy Zgierz, w zakresie profilaktyki uzależnień i rozwiązywania problemów alkoholowych jest Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tj. z 2002 r. Dz.U. Nr 147, poz.1231 z późniejszymi zmianami), która stanowi, że prowadzenie działalności, związanej z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych Gminy.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień uchwalany corocznie przez Radę Gminy Zgierz. Przewidziane w programie zadania realizowane są we współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi i wszelkimi innymi zainteresowanymi w osiągnięciu celów programu.

Celem „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień” jest inicjowanie i prowadzenie działań, które przyczynią się do zapobiegania powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszenia rozmiarów tych, które aktualnie występują i zwiększanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Wzrost spożycia alkoholu związany jest z dynamiką rozwoju różnych zjawisk społecznych, z obecnością alkoholu na organizowanych imprezach kulturalnych, a także w życiu codziennym. Obserwacja tych zjawisk powinna mieć odzwierciedlenie w sferze działań, podejmowanych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Nadużywanie alkoholu jest jednym z ważniejszych problemów społecznych kraju, a także na terenie Gminy Zgierz. Ogrom nieszczęść jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu dotyka nie tylko osobę pijącą, ale przede wszystkim jej środowisko rodzinne, a zwłaszcza dzieci wychowywane w rodzinie z problemem alkoholowym. Negatywne wzorce funkcjonujące w rodzinie z problemem alkoholowym są bezpośrednią przyczyną wielu innych problemów społecznych. Konflikty rodzinne, a w konsekwencji całkowity rozpad rodziny, sieroctwo społeczne, agresja i przemoc w rodzinie przekłada się na problemy natury opiekuńczo-wychowawczej z dziećmi i młodzieżą.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2004 r. skierowała 15 osób na badania przez lekarza biegłego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. 10 wniosków skierowano do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Zgierzu o zobowiązanie osób do podjęcia leczenia odwykowego. Pięć spraw zostało zakończonych wydaniem postanowienia, zobowiązującego uczestnika do podjęcia leczenia odwykowego. Pozostałe sprawy znajdują się w

trakcie rozpatrywania przez sąd. Do dnia 21 stycznia 2005 r. prowadzonych było przez Sąd 11 postępowań wykonawczych, dotyczących leczenia odwykowego.

W 2004 r. w Poradni Leczenia Uzależnień i Współuzależnień przyjętych zostało 46 osób, w tym 45 mężczyzn, 1 kobieta oraz 3 osoby współuzależnione. Natomiast do Punktu Konsultacyjnego w Białej w zakresie Terapii Rodzin i Leczenia Uzależnień w 2004 r. zgłosiło się 75 osób. Odbyło się 136 spotkań konsultacyjnych z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi z terenu Gminy Zgierz.

1. Cele strategiczne w zakresie profilaktyki i wychowania w trzeźwości

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci, uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
2. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
5. Prowadzenie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych skierowanych do rodziców.

2. Realizatorzy zaangażowani w realizację:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Referat Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Gminy Zgierz.
3. Szkoły Podstawowe i Gimnazja.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
5. Gminny Ośrodek Kultury.
6. Organizacje pozarządowe.
7. Ludowe Kluby Sportowe.
8. Koła Gospodyń Wiejskich.
9. Policja.
10. Ochotnicze Straże Pożarne.

VII. OCHRONA ZDROWIA

1. Aktualny stan placówek służby zdrowia na terenie Gminy Zgierz

Konsekwencją reformy służby zdrowia w 1999 r., było rozwiązanie, Uchwałą Nr XII/100/1999 Rady Gminy Zgierz, Samodzielnego Zespołu Wiejskich Ośrodków Zdrowia na rzecz prywatyzacji służby zdrowia. Świadczenia opieki zdrowotnej, bez ograniczenia ich dostępności, warunków i jakości usług, przejęły Niepubliczne Zespoły Opieki Zdrowotnej i prywatne gabinety lekarskie.

Na terenie Gminy Zgierz należą do nich:

1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „WIGOR” s.c:
 - w Smardzewie,
 - w Grotnikach,
 - w Słowiku.
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej s.c:
 - w Białej,
 - w Giecznie.
3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Giecznie.
4. Gabinet Lekarza Rodzinnego w Dąbrówce Wielkiej.
5. Gabinet Stomatologiczny w Białej.
6. Gabinet Stomatologiczny w Giecznie.
7. Gabinet Stomatologiczny w Dąbrówce Wielkiej.
8. Gabinet Stomatologiczny w Grotnikach.
9. Gabinet Stomatologiczny w Smardzewie.

Nadrzędnym i niezbędnym celem, w oparciu o działające zakłady podstawowej opieki zdrowotnej, musi być promocja zdrowia i profilaktyka, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Kształtowanie świadomości zdrowotnej, odpowiedzialności mieszkańców za własne zdrowie, powinno znaleźć się wśród priorytetów działania placówek służby zdrowia i samorządu gminnego.

Niedostateczna świadomość i wiedza wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości nałogów i uzależnień wymaga wspierania inicjatyw, mających na celu promocję zdrowia w środowisku zamieszkania i nauczania.

2. Cele strategiczne:

1. Promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.
2. Profilaktyka zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
3. Działania umożliwiające łatwiejszy dostęp do lekarzy specjalistów.

3. Realizatorzy zaangażowani w realizację:

1. Niepubliczne Zespoły Opieki Zdrowotnej.
2. Szkoły Podstawowe i Gimnazja.
3. Urząd Gminy Zgierz.